

Bože, slyš mou modlitbu

Rožnov, Střítež: 22.9.2019

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: L 11, 5 – 13

Text: Ž 61

Pro předního zpěváka, za doprovodu strunného nástroje. Davidův. Slyš, Bože, mé bédování, mé modlitbě pozornost věnuj, z končin země k tobě volám se sklíčeným srdcem. Doved' mě na skálu, je pro mě strmá, ty jsi moje útočiště a pevná věž proti nepříteli. Chci navěky pobývat v tvém stanu, utéci se do skrýše tvých křídel. Ty jsi, Bože, slyšel moje sliby. Do vlastnictví dals mi ty, kteří se bojí tvého jména. Přidávej dny králi, at' jsou jeho léta jako celá pokolení, at' před Bohem tríní věčně. Připrav milosrdenství a věrnost, at' ho opatrují! A tak budu tvému jménu navždy zpívat žalmy, den co den budu plnit své sliby.

Žalmy jsou zpívané modlitby. Nebo modlitební zpěvy, jak chcete. Nejsou to však písničky, které si rádi zazpíváme pro odreagování či jen tak pro své potěšení. V modlitbě se toho odehrává mnohem víc. Při modlitebním zpěvu nezpíváme sobě, ale někomu jinému. Vždyť, co je vlastně modlitba? Nejde o žádný vnitřní rozhovor se sebou samým. V modlitbě nemluvíme se sebou, ale s Bohem. Dnešní moderní esoterické proudy chápou modlitbu často jen jako vnitřní meditaci, pohroužení se do sebe či jako formu psychohygieny. To je ovšem velmi egocentrická spiritualita. Je to zbožnost, mající ve svém středu sebe sama, zaměřuje se na člověka, a na jeho potřeby a zájmy. Židovská a křesťanská modlitba však má ve svém středu Boha. Vyhledává Boží potřeby a zájmy. Cílem modlitebního rozjímání je Bůh sám a prohloubení našeho vztahu s ním. Bůh je zároveň v modlitbě náš protějšek, k němuž se obracíme. Oslovujeme jej a stojíme o jeho pozornost. Nechceme, aby modlitba zněla do prázdna. At' už sdělujeme cokoli, chceme, aby to Bůh slyšel.

Proto žalmista tak často vyslovuje prosbu: Slyš mě, Bože, věnuj pozornost mé modlitbě, nakloň své ucho, vyslyš mě. To je první a nejdůležitější moment, který si mám uvědomit hned na začátku každé modlitby: Vědomí, že vedu hovor s Bohem. Nemluví do větru, nemluví se sebou, ale mám partnera, kterého oslovuji a který mě může slyšet. Zároveň nemluví jen tak s někým, nýbrž rovnou se samým Stvořitelem světa. Nic menšího modlitba není.

Říká se, že k Bohu můžeme přicházet s čímkoliv. S vděčností ale i s otázkami. S radostí, ale také se zármutkem. V tomto žalmu přichází modlitebník s bédováním a sklíčeným srdcem. Připadá si odstrčený někde na konci světa, v Bohem zapomenutém kraji. Touží se dostat k Bohu blíž, aby s ním byl v kontaktu. Příčinou jeho sklíčenosti je zřejmě strach z nepřitele. Co je tím nepřitelem žalmista nekonkretizuje. Nepřátelské může být vše, čím se člověk cítí být ohrožen a co na něj působí tísnivě. A právě proto, že si modlitebník není jistý sám sebou, prosí, aby jej sám Bůh dovedl, jak sám říká, na pevnou skálu. Chce získat pevnou půdu pod nohama. Chce najít u Boha útočiště a ochranu. Nehledá svou sílu v sobě, ale v Bohu. Ví, že sám se na pevnou zem dostat nedokáže. Prosí: „Doved' mě na skálu, je pro mě strmá, ty jsi moje útočiště a pevná věž proti nepříteli. Chci navěky pobývat v tvém stanu, utéci se do skrýše tvých křídel.“ Vyvýšená skála představuje jakési povznesení nad nepřátele,

znamená to získat nadhled na ohrožení, které mě stráží k zemi. Pevná věž proti nepříteli představuje útočiště, kam nepřítel nedosáhne, a také dopřává patřičný rozhled, aby člověk viděl víc, než jen to ohrožující nebezpečí. Žalmistovou největší touhou je představa věčného přebývání v Božím stanu. Být s Bohem, bydlet s ním pod jednou střechou je pro něj natolik žádoucí, že chce, aby to tak bylo navěky. Stanem se myslí zřejmě Boží chrám, tedy svatostánek, ale postačí i obyčejný stan, aby poskytl příjemný stín před spalujícím žářem. Nebo ještě lepším obrazem je stín křídel, protože to evokuje představu kvočny nebo jiné ptačí mámy, která schraňuje svá mláďata pod svá křídla. Schoulit se pod Boží křídla, která mě láskyplně obejmou, to je žalmistovo nejvnitřnější přání.

A pozor, není to tak, že by si žalmista takovéto zacházení zasloužil. Když ve své modlitbě vyznává: „Ty jsi, Bože, slyšel moje sliby“, nepřipomíná to proto, aby si Boha svými sliby naklonil a zavázal. Je to opačně. Boží jednání vede člověka k veliké vděčnosti. A z této vděčnosti jsme ochotni začít Bohu sloužit a pro Hospodina pracovat. To Bůh si nás zavazuje svým jednáním, to on si nakloní naše srdce k němu. A z tohoto důvodu žalmista před Hospodinem skládal své sliby.

Jestliže je tento žalm připisován Davidovi, jak říká nadpisek, přesněji řečeno, byl složen pro Davida, případně pro krále v davidovské linii, pak se mohlo jednat o sliby královské. To naznačuje i další věta: „Do vlastnictví dals mi ty, kteří se bojí tvého jména.“ A následuje prosba: „Přidávej dny králi, ať jsou jeho léta jako celá pokolení, ať před Bohem trůní věčně.“ Přejít z první do třetí osoby jednotného čísla naznačuje, že žalmista už nemyslí na sebe, ale na krále pro celé generace, krále věčného. A to už je prosba, která ze Starého zákona míří až ke Kristu a jeho věčnému trůnu. Vida, jak byl modlitebník už v rámci své modlitby přenesen na skálu, či na tu pevnou věž, odkud má nekonečný rozhled až k samé věčnosti. Až ke Kristu. Jakoby veškeré bědování a sklíčenost srdce byla ta tam. Žalmista se v závěru své modlitby rozezpívává nadějným zpěvem a touhou na každý den sloužit svému Bohu. To je závěr a i výsledek jeho modlitby: „A tak budu tvému jménu navždy zpívat žalmy, den co den budu plnit své sliby.“ I nás může modlitba takto proměnit, když se nebudeme soustředit na sebe, ale na Ježíše Krista.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, Ty jsi Král věčnosti, v tebe doufám, v tobě skládám svou naději a věřím v tebe, který s Otcem i Duchem kraluješ po všechny věky věků. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, děkujeme ti, že smíme v modlitbách myslet na své bližní a přimlouvat se za ně. Děkujeme, že to není marná služba a že naše modlitby bereš na zřetel. Prosíme, posiluj nás v modlitbách, tak jako tebe posiloval anděl v getsemanské zahrádě. Prosíme za naše bližní, které jsi nám svěřil, abychom na ně pamatovali. Tvé milosti poručíme všechny, kdo nám leží na srdci, kdo nám působí starosti, kvůli komu se trápíme. Prosíme, nenechávej nás v tom samotné, přijď nám na pomoc. Přimlouváme se ty, kdo se vůči lidem chovají nepřátelsky, kdo nemají s druhými soucit. Zabřň je láskou, aby poznali, co je to milovat a naučili se poskytovat lásku druhým. V tobě, Pane, je zdroj pravé lásky, soucitu a porozumění. V tobě získáváme naději a docházíme spásy. Amen.*